ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1, 10)

Περίοδος Δ΄ - Ἔτος ΙΗ΄ Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 806	Κυριακὴ ΙΓ΄ Ματθαίου (Ματθ. 21,33-42) 2 Σεπτεμβρίου 2001	Συντάκτης † ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Κακοὶ καὶ καλοὶ γεωργοὶ

«Κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς, καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν»
(Ματθ. 21,41)

ΠΕΡΙ γεωργῶν, ἀγαπητοί μου, περὶ γεωργῶν ὁμιλεῖ σήμερα τὸ εὐαγγέλιο. Οἱ γεωργοί, ποὺ ὁ Θεὸς τοὺς ἐμπιστεύθηκε τὸ ἀμπέλι του, ἀποδείχθηκαν κακοί· δὲν ἀπέδωσαν τοὺς καρποὺς ποὺ περίμενε. Γι' αὐτὸ στὸ τέλος τῆς παραβολῆς λέει, ὅτι τοὺς κακοὺς γεωργοὺς θὰ τοὺς τιμωρήσῃ ὅπως τοὺς ἀξίζει, καὶ θὰ παραδώσῃ τὸ ἀμπέλι σὲ ἄλλους γεωργούς, καλοὺς γεωργούς, ποὺ θ' ἀποδώσουν τοὺς καρποὺς στὸν οὐράνιο ἰδιοκτήτη.

Στὸ ἀμπέλι λοιπὸν τοῦ Θεοῦ, δηλαδὴ στὴν Ἐκκλησία, ἄλλοι εἶνε κακοὶ γεωργοὶ καὶ ἄλλοι καλοί. Καὶ ποιοί εἶνε οἱ γεωργοί; Γεωργοὶ εἶνε οἱ ἐργάτες τῆς Ἐκκλησίας, οἱ κληρικοί. Γι' αὐτὸ κ' ἐμεῖς θὰ μιλήσουμε γιὰ τοὺς κληρικούς· πρῶτα γιὰ τοὺς κακούς, καὶ ἐν συνεχείᾳ γιὰ τοὺς καλοὺς κληρικούς.

* * *

Ὑπάρχει μιὰ τρομερὰ προφητεία, ποὺ τὴν εἶπε ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, καὶ στὶς μέρες μας ἐκπληρώνεται. Τὸν ρώτησαν· Ποιά εἶνε τὰ σημάδια ὅτι ἔρχεται ἡ καταστροφὴ τοῦ κόσμου; Καὶ ἀπήντησε· Ἦταν ἐποχὴ ποὺ οἱ κληρικοὶ ζοῦσαν σὰν ἄγγελοι· δὲν ἀγαποῦσαν τὰ λεφτά, δὲν ἀγαποῦσαν τὴ δόξα, δὲν εἶχαν πάθη, στέκονταν ψηλὰ μέσα στὴν κοινωνία· καὶ τότε οἱ λαϊκοὶ ζοῦσαν σὰν ἄνθρωποι. Θὰ ἔρθουν ὅμως, λέει, χρόνια κατηραμένα, ποὺ θὰ πέσῃ καὶ θὰ ἐξευτελισθῇ ὁ κλῆρος. Καὶ τότε, ὅταν οἱ παπᾶδες θὰ ζοῦν σὰν τοὺς λαϊκούς, οἱ λαϊκοὶ θὰ ζοῦν σὰν τὰ κτήνη· καὶ τότε θὰ ἔρθῃ τὸ τέλος τοῦ κόσμου.

Τί ἐννοεῖ ὅταν λέει, ὅτι οἱ παπᾶδες θὰ ζοῦν σὰν τοὺς λαϊκούς; Δηλαδή· πάει στὸ καφενεῖο ὁ λαϊκός, θὰ πάῃ καὶ ὁ κληρικός. Πάει στὸν κινηματογράφο ὁ λαϊκός, θὰ πάῃ καὶ ὁ κληρικός. Κουρεύει τὰ μαλλιά του ὁ λαϊκός, θὰ τὰ κουρέψῃ καὶ ὁ κληρικός. Παίζει φουτμπὼλ ὁ λαϊκός, θὰ παίξῃ καὶ αὐτός. Παίζει χαρτιὰ ὁ λαϊκός, θὰ παίξῃ καὶ αὐτός. Καὶ στὸ χορὸ ἀκόμα πᾶνε. Βγάζουν τὸ ῥάσο καὶ τὸ καλυμμαύχι τους καὶ χορεύουν. Αὐτοὶ εἶνε οἱ μοντέρνοι παπᾶδες, ποὺ θέλουν νὰ πνεύσῃ ἕνα νέο ῥεῦμα στὴν Ἐκκλησία. Ἀλλ' ὁ ὀρθόδοξος κόσμος τοὺς ἔχει σιχαθῆ.

Τὰ εἶπε ὁ ἅγιος Κοσμᾶς, καὶ τώρα γίνονται. Μείναμε δυστυχῶς λίγοι νὰ διαμαρτυρώμεθα. Δὲν ξέρω τί θὰ γίνῃ ἂν αὔριο ἔρθῃ ἄλλη κατάστασι· ἐμεῖς, ὅσο μποροῦμε, θὰ κρατήσουμε τὴν τιμὴ τῆς Ὀρθοδοξίας, καὶ ἀδιαφοροῦμε τί λένε καὶ κάνουν οἱ νεωτερισταί.

Ὁ Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλὸς λέει· Ὅταν οἱ παπᾶδες θὰ ζοῦν σὰν τοὺς λαϊκούς, τότε οἱ λαϊκοὶ θὰ γίνουν σὰν τὰ κτήνη, καὶ τότε θὰ ἔρθῃ τὸ τέλος τοῦ κόσμου. Καὶ τώρα ἀκοῦς πλέον τοὺς λαϊκοὺς νὰ λένε· Ἔ, κι ὁ παπᾶς τὸ κάνει αὐτό... Ὁ παπᾶς πάει στὸ θέατρο, ὁ παπᾶς πάει στὸν κινηματογράφο, ὁ παπᾶς πάει στὸ γήπεδο, ὁ παπᾶς πάει ἐδῶ, ὁ παπᾶς πάει ἐκεῖ. Ἡ παπαδιά του φοράει μίνι, τὰ κορίτσια του γυρίζουν δεξιὰ κι ἀριστερά, τὰ ἀγόρια του ἔχουν γίνει τεντυμπόηδες. Τί διαφέρει, σοῦ λέει, ὁ παπᾶς ἀπὸ τὸ λαϊκό; Ἐπάγγελμα καὶ μαγαζὶ εἶνε ἡ ἐκκλησία... Γι' αὐτὸ καὶ ὁ λαὸς ἔχει ἀποκτηνωθῆ.

Λέγοντας βέβαια αὐτὰ γιὰ τὸν κλῆρο δὲν παίρνουμε σβάρνα ὅλους τοὺς κληρικούς. Ξέρουμε πολὺ καλά, ὅτι ὑπάρχουν καὶ κληρικοὶ ποὺ εἶνε καλοὶ γεωργοὶ καὶ τηροῦν τὴν ἀξιοπρέπειά τους. Μπορεῖ οἱ περισσότεροι νὰ ἔχουν ξεφύγει, ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ ἕνα μικρὸ ποσοστὸ εὐλαβῶν ἱερέων.

Σύμφωνα μὲ τὴ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας ὁ παπᾶς πρέπει νὰ εἶνε σὰν ἄγγελος μέσα στὸν κόσμο αὐτόν. Παλαιότερα ἕνας Ἄγγλος περιηγητὴς πῆγε στὴν Κύπρο, κι ὅταν ἐπέστρεψε στὴν Ἀγγλία εἶπε· Εἶδα στὴν Κύπρο ἄγγελο! Ὅταν τὸν ρώτησαν, ποιός εἶνε ὁ ἄγγελος, λέει· Ὁ Κυπριανός· ἅγιος ἄνθρωπος, ἀφιλάργυρος, νὰ τὸν ἔψαχνες δὲν εἶχε οὔτε ἕνα γρόσι· ἄνθρωπος τῆς προσευχῆς καὶ τῆς νηστείας... Ποιός ἦταν αὐτὸς ὁ Κυπριανός; Ὅταν τὸ 1821 κηρύχθηκε ἡ ἐπανάστασι, ξεσηκώθηκαν καὶ οἱ Κύπριοι. Ἐλευθεριά! φώναξαν. Τότε οἱ Τουρκαλᾶδες πήρανε μαχαίρια, γεμίσανε καράβια, βγῆκαν στὴν Κύπρο καὶ ρημάξανε τὸ νησί. Πιάσανε τὴ νύχτα τὸν Κυπριανὸ καὶ τὸν κρεμάσανε —τρεῖς μέρες ἦταν κρεμασμένος ὁ ἅγιος Κυπριανός— καὶ μαζί του σκοτώσανε τριακόσους παπᾶδες καὶ ἄλλους προύχοντες τοῦ νησιοῦ.

Νά 'τος ὁ καλὸς γεωργός! σὰν ἄγγελος στέκει πάνω ἀπὸ τὸ νησὶ αὐτὸ καὶ τὸ εὐλογεῖ.

Καὶ ὄχι μόνο τότε ὁ Κυπριανὸς στὴν Κύπρο, ἀλλὰ καὶ σ' ὅλη τὴν ὀρθόδοξο Ἐκκλησία σὲ κάθε ἐποχὴ δὲν λείπουν οἱ καλοὶ γεωργοί, οἱ φύλακες ἄγγελοι τῆς ἀμπέλου. Ἄγγελοι καὶ καλοὶ γεωργοὶ εἶνε οἱ τόσοι μαρτυρικοὶ ποιμένες τῆς Ὀρθοδοξίας, εἶνε ὁ κάθε καλὸς ἐπίσκοπος καὶ ὁ κάθε καλὸς παπᾶς.

Μπορεῖ τότε οἱ παπᾶδες νὰ ἦταν ἀγράμματοι, ἀλλὰ εἶχαν στὴν καρδιά τους τὸ Χριστὸ καὶ τὴν Ἑλλάδα. Ἄχ, ποῦ εἶνε αὐτοὶ οἱ παπᾶδες! Τώρα, μορφωμένοι, σὲ σχολὲς καὶ πανεπιστήμια, μὲ τὰ γαλλικά τους καὶ τὰ ἀγγλικά τους, μὲ τὰ σβέρκα τους ξυρισμένα, μὲ τὰ μαλλιά τους κομμένα, μὲ τὰ ρασάκια τους σιδερωμένα... Ἀπὸ ἁγιωσύνη ὅμως; Ἐκεῖνοι τότε εἶχαν ἀξία· ἐθυσιάζοντο γιὰ τὸ ποίμνιο.

Τὸν καιρὸ τῆς τουρκοκρατίας στὸ χωριὸ Ἀκρίτας - Φλωρίνης ἦταν ἕνας παπᾶς λεβέντης, καλὸς γεωργός, ἄγγελος προστάτης. Εἶχαν στὸ χωριὸ ἕνα ὄμορφο κορίτσι. Οἱ Τουρκαλᾶδες νύχτα, σὰν τὸ γεράκι, ἅρπαξαν τὸ κορίτσι καὶ τὸ πήγανε στὸ χαρέμι. Ποιός νὰ μιλήσῃ; Ὁ παπᾶς ἔκλαιγε δυὸ μέρες. Ὀντελὴ - παπᾶς —ἔτσι τὸν λέγανε (δηλαδὴ ὁ τρελλὸς - παπᾶς, γιατὶ εἶνε τρελλὸς στὸν κόσμο ὅποιος βγαίνει ἀπὸ τὴν πεπατημένη ὁδό)— μιὰ νύχτα πηδάει τοὺς φράχτες καὶ τὰ ντουβάρια, μπαίνει μέσα στὸ χαρέμι, ἁρπάζει τὴ Χριστιανοπούλα, τὴ φέρνει πίσω, καὶ μετὰ φεύγει στὴ Ῥωσία γιὰ νὰ γλυτώσῃ... Τέτοιοι ἤτανε οἱ ἱερεῖς. Προστάτες τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, φιλάνθρωποι καὶ ἐλεήμονες, μὲ ἀπέραντη πατρικὴ ἀγάπη στὴν καρδιά τους.

Ἂς μνημονεύσουμε ὅμως καὶ τὸν ἐπίσκοπο Φλωρίνης Πολύκαρπο. Ἂν δὲν ἦταν αὐτός, δὲν θά 'ταν ἐλεύθερη ἡ Φλώρινα. Τὸ λένε τὰ ἐπίσημα χαρτιὰ τοῦ ἐπιτελείου. Ἔβλεπε, ὅτι οἱ Σέρβοι κατεβαίνουν. Πήρανε τὸ Μοναστήρι, κι ἀπὸ ὥρα σὲ ὥρα θὰ παίρνανε καὶ τὴ Φλώρινα. Τότε στέλνει ἕνα παπᾶ τὰ μεσάνυχτα· πέρασε τὰ φυλάκια, βρῆκε τὸ στρατὸ καὶ τοὺς εἶπε· «Ἂν δὲν τρέξετε, ἡ Φλώρινα πέφτει στοὺς Σέρβους». Νύχτα τότε, μὲ κρύο καὶ βροχή, μὲ μεγάλο καλπασμὸ τοῦ ἱππικοῦ, μόλις πρόλαβαν. Τοὺς περίμενε ἔξω ἀπὸ τὴ Μητρόπολι. Τοὺς ἀσπάσθηκε καὶ ὑψώθηκε ἡ ἑλληνικὴ σημαία. Ποιός τὸν θυμᾶται σήμερα;

Ἄγγελοι προστάτες καὶ καλοὶ γεωργοὶ τοῦ βασανισμένου λαοῦ μας εἶνε οἱ κληρικοί, ποὺ μὲ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ κρατοῦνε τὸ λαό μας. Πῶς ἔμεινε ἡ Κύπρος τρεῖς χιλιάδες χρόνια; Περάσανε κατακτηταὶ καὶ κατακτηταί. Δὲν κατώρθωσαν νὰ σβήσουν τὴ φλόγα. Ποιός τὴν κράτησε ἀναμμένη; Ὁ παπᾶς. Αὐτὸς βάζει λάδι καὶ μένει ἄσβηστη ἡ καντήλα τῆς Ἑλλάδος. Μάλιστα· αὐτὴ εἶνε ἡ Ἐκκλησία μας μὲ τοὺς καλοὺς γεωργούς της.

Τὸ Ἑλληνικὸ κράτος ἐν τούτοις ἀπέναντι στὴν Ἐκκλησία ἔδειξε αἰσχρὰ διαγωγή. Θέλετε νὰ σᾶς πῶ μιὰ ἱστορία; Ὅταν ἐλευθερώθηκε ὁ τόπος, στὴ Μητρόπολι Φλωρίνης συνέβη τὸ ἑξῆς. Ἦρθαν, ἀπὸ κάτω, διοικηταί, νομάρχαι (οἱ περισσότεροι μασόνοι). Καὶ τί κάνανε; Ἄ, λένε, τώρα δὲν θέ' με ἐκκλησιὲς καὶ παπᾶδες. Καὶ πῆγαν μιὰ μέρα νὰ κατασχέσουν τὴ Μητρόπολι, νὰ βγάλουν ἔξω τὸ δεσπότη, γιὰ νὰ κάνουν τὸ κτήριο σχολεῖο!... Ἔτσι περιφρονεῖται τὸ ράσο.

Ἀλλὰ σᾶς τὸ λέω ἐγώ, ποὺ ξέρω τὴν πατρίδα· ἡ Ἑλλάδα εἶνε καλὸ περιβόλι, ἔχει καλὸ χῶμα. Ἅμα ὅμως τ' ἀφήσῃς, θὰ γεμίσῃ ἀγκάθια. Καὶ αὐτοὶ ποὺ καλλιεργοῦν τὸ περιβόλι εἶνε οἱ κληρικοί. Αὐτοὶ εἶνε οἱ καλοὶ γεωργοί. Ἂν τὸ σκάψουμε, ἂν τὸ ποτίσουμε μὲ τὰ δάκρυά μας, ἂν τὸ καλλιεργήσουμε, αὐτὸ τὸ περιβόλι θὰ τινάξῃ ῥόδα καὶ θὰ γίνῃ ἡ πιὸ ὡραία χώρα τοῦ κόσμου.

* * *

Ἀγαπητοί μου! Ὅλοι ν' ἀγωνισθοῦμε, γιὰ νὰ γίνῃ ἡ πατρίδα μας κράτος Θεοῦ. Ἂν ἀρχίσῃ μία ἠθικὴ καὶ θρησκευτικὴ ἐπανάστασι, ἡ Ἑλλάδα θὰ ἀναγεννηθῇ, θὰ γίνῃ βασιλεία Θεοῦ, ἀστέρι φωτεινό, καὶ ὅλοι θὰ δοξάζουμε τὸν Χριστό· ὅν, παῖδες Ἑλλήνων, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

† ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία. Πρώτη ἐκφώνησις Ἱ. ναοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος Φλωρίνης 7-11-1973 ὑπὸ ἄλλο τίτλο. Καταγραφή, προσαρμογὴ καὶ σύντμησις 2-9-2001.